

OBSAH

Oddíl I

PŘEDMĚT A OBECNÉ POJMY EKONOMIE, JEJÍ HISTORICKÝ VÝVOJ

1 Co je ekonomie. Obecné pojmy	8
1.1 Co je ekonomie	8
1.2 Obecné pojmy	9
1.2.1 Statky. Užitečnost a vzácnost	9
1.2.2 Služby	10
1.2.3 Produkční možnosti	10
1.2.4 Náklady příležitosti	12
1.2.5 Dělba práce, specializace	12
1.2.6 Absolutní a komparativní výhoda	12
1.2.7 Tři ekonomické problémy	14
1.2.8 Ekonomické systémy	14
1.2.9 Trh	15
2 Vznik a vývoj ekonomické teorie	18
2.1 Od ekonomického myšlení k ekonomické vědě	18
2.2 Klasická politická ekonomie	19
2.3 Utopický socialismus a marxismus	21
2.4 Neoklasická ekonomie	22
2.5 Keynesiánská makroekonomie	23
2.6 Institucionalismus	24

Oddíl II

ÚVOD DO MIKROEKONOMIE

3 Poptávka, nabídka a jejich vzájemné působení	28
3.1 Poptávka	28
3.1.1 Poptávková tabulka a poptáková křivka	28
3.1.2 Proč je tvar poptávkové křivky "klesající"?	29
3.1.3 Jaké jiné faktory ovlivňují poptávané množství?	29
3.1.4 Co vyjadřuje poptávková křivka?	30
3.2 Nabídka	30
3.2.1 Nabídka, nabídková křivka	30
3.2.2 Proč má nabídková křivka stoupající tvar?	31
3.2.3 Jiné faktory působící na nabízené množství	31
3.2.4 Co vyjadřuje nabídková křivka?	32

3.3 Působení nabídky a poptávky	32
3.3.1 Vzájemné působení nabídky, poptávky a ceny	32
3.3.2 Přizpůsobování trhu při nerovnováze	34
3.3.3 Rovnováha	34
3.3.4 Změny rovnováhy	34
4 Mezní užitek a chování spotřebitele	36
4.1 Užitek	36
4.2 Celkový užitek	36
4.3 Mezní užitek	37
4.4 Volba ze dvou statků při daném důchodu	38
4.5 Přebytek spotřebitele a přebytek výrobce	38
4.5.1 Poptávková křivka a ochota spotřebitelů zaplatit určitou cenu	38
4.5.2 Nabídková křivka a ochota výrobců dodávat zboží za určitou cenu	39
5 Struktura trhů. Efektivnost fungování trhů. Kapitálový trh	41
5.1 Dokonalá konkurence	41
5.2 Úplný (čistý) monopol	41
5.3 Oligopol	42
5.4 Monopolistická konkurence	42
5.5 Efektivnost trhů	43
5.6. Kapitál, úrok a finanční trh	43
6 Stát a ekonomika. Veřejný sektor. Privatizace.Externality. Veřejné statky ..	46
6.1 Stát a ekonomika	46
6.2 Selhání trhu	46
6.2.1 Externality	47
6.2.2 Veřejné statky	48
6.2.3 Nedostatečná konkurence	48

Oddíl III
ÚVOD DO MAKROEKONOMIE

7 Makroekonomie - základní pojmy a otázky	52
7.1 Agregátní poptávka a nabídka	52
8 Měření výkonnosti a otázky růstu národního hospodářství	56
8.1 Měření hrubého domácího produktu a národního důchodu	56
8.2 Nominální a reálný HDP	58
8.3 Vymezení hospodářského růstu	59
8.4 Co je hospodářský cyklus?	60
9 Peníze a bankovní soustava	62
9.1 Peníze a jejich funkce	62

9.2. Poptávka po penězích	63
9.3 Nabídka peněz	64
9.4 Bankovní soustava	65
9.5 Komerční banky	66
9.6 Ostatní subjekty finančních trhů	67
10 Nezaměstnanost a inflace	69
10.1 Nezaměstnanost a typy nezaměstnanosti	69
10.2 Příčiny nezaměstnanosti v tržní ekonomice	70
10.3 Míra nezaměstnanosti neakcelerující inflaci	71
10.4 Definice inflace	72
10.5 Inflace tažená poptávkou	73
10.6 Inflace tlačená náklady	74
10.7 Inflace setrvačná a inflační očekávání	75
10.8 Inflace a nezaměstnanost	75
11 Makroekonomická stabilizační hospodářská politika	77
11.1 Základní přístupy k hospodářské politice	77
11.2 Státní rozpočet	78
11.3 Státní dluh a schodek státního rozpočtu	80
11.4 Peněžní a úvěrová politika	80
11.5 Důchodová politika	81
12 Mezinárodní obchod a mezinárodní měnový systém	83
12.1 Mezinárodní obchod a jeho ekonomické výhody	83
12.2 Svobodný obchod, cla a kvóty	84
12.3 Obchodní a platební bilance	85
12.4 Mezinárodní měnový systém. Měnové kurzy	86
12.5 Mezinárodní ekonomická integrace	87
13 Transformace centrálně plánovaných ekonomik v ekonomiky tržní (na příkladu české ekonomiky)	89
13.1 Výchozí stav čs. ekonomiky a spor o podstatu transformace	89
13.2 Základní rysy transformační strategie	91
13.3 Stabilizační hospodářská politika	91
13.4 Systémové změny	92
13.4.1 Transformace vlastnické struktury	94
13.4.2 Liberalizace cen, zahraničního obchodu a směnitelnost měny	95